

Nye innsikter for helsepersonell

Legemiddelbehandling for urdotalende pasienter med tolk som en del av et Lærings- og mestringssenter (LMS) kurs, Diakonhjemmet sykehus og sykehusapotek, Oslo

Hilde Frøyland*, Klinisk farmasøyt, Diakonhjemmet Sykehusapotek og Liv Rognerud Eriksson, fagsykepleier, Lærings- og mestringssenteret (LMS), Avdeling for klinisk aktivitet, Diakonhjemmet Sykehus

Bakgrunn: Som et ledd i likeverdighet i helsetjenestene inviterte Diakonhjemmet sykehus, i samarbeid med revmatologisk avdeling på Drammen sykehus, våren 2023 urdotalende og polsktalende pasienter til et to dagers revmakurs med tolk. Den første dagen var et tilbud til begge språkgruppene. Dag to ble kun tilbudt de urdotalende på grunn av ressurs hensyn. Enkelte av deltakerne kunne noe norsk. Denne kursdagen handlet i hovedsak om legemidler og legemiddelbruk. Kurslederne var klinisk farmasøyt og fagsykepleier, samt en likeperson med migrasjonserfaring.

Metode:

1. Bruk av tolk: To profesjonelle tolker ble innleid. I forkant av kurset møtte fagsykepleier tolkene for å gjennomgå innholdet i PP-bildene og utkast til manus.

2. Pedagogisk metode: Underviserne snakket sakte med korte setninger og stilte åpne spørsmål som tolken oversatte. Deltakernes spørsmål ble oversatt muntlig av tolken og skrevet på en flip-over på norsk av kurslederne i plenum.

Resultater: Læringsutbyttet for kursholderne knytter seg hovedsakelig til to forhold; hvilke spørsmål deltakerne stilte om medisiner og helse og hvilke erfaringer vi gjorde med bruk av tolk.

Spørsmål fra deltakerne: Spørsmål fra urdotalende pasienter om medisiner og sykdom skiller seg lite fra spørsmål fra ikke-urdotalende pasienter. Likevel kan noen ulikheter trekkes frem:

1. Religiøs/kulturell bakgrunn

Ett spørsmål, som ut ifra konteksten, kan tolkes som relatert til religiøs/kulturell bakgrunn: «*Kan jeg ta Paracet når jeg faster?*»

2. Helse- og sykdomsforståelse

Fire av spørsmålene kan tolkes som uttrykk for lav helsekompetanse: *Er luftveisinfeksjon luft i tarmen? Hvordan vet jeg om jeg har astma, hvordan finner jeg det ut? Er hensikten at immunforsvaret forsvinner? Hvorfor ødelegges immunforsvaret?*

Oppsummering: Urdotalende pasienter hadde mange spørsmål om legemidler og legemiddelbruk. Men spørsmålene skilte seg ikke nevneverdig fra spørsmål som stilles av norsktalende pasienter på tilsvarende LMS kurs, selv om enkelte av spørsmålene kan peke i retning av generelt noe lavere helsekompetanse. Undervisningen bør legges opp på en slik måte at den tar høyde for lavere helsekompetanse blant urdotalende pasienter. Oversettelse tar tid og man bør benytte seg av profesjonell tolk med erfaring fra helseområdet.